

Posudek oponentky práce

ČERMÁKOVÁ, Helena. *Psychosociální pracovní zátěž v organizacích HORECA (Hotely, Restaurace, Kavárny)*. Praha, 2022. 101 s., 11 s. příloh. Bakalářská (Bc.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Bakalářská práce se zabývá otázkami souvisejícími s pracovní zátěží v organizacích spadajících do odvětví HORECA (hotely, restaurace a další druhy gastronomických zařízení).

Obsah práce tvoří vedle úvodní a závěrečné pasáže, bibliografie, seznamu grafických a jiných doplňků, pět hlavních kapitol. Tři z nich jsou strukturované do podoby teoretické analýzy dané problematiky (str. 12–58) a představují vhodný, poměrně podrobný teoretický rámec, z něhož vychází provedené empirické šetření, popsané ve čtvrté kapitole (str. 59–78). Pátá kapitola se věnuje diskusi získaných výsledků (str. 79–82). Lehce nadprůměrný rozsah textu práce je ve shodě se stanovenými požadavky (101 stran), zařazená příloha je vhodná a odůvodněná.

V nárysu struktury práce je srozumitelně vyznačena metodika ke splnění cílů empirického šetření. Skladba posuzovaného textu vykazuje mírnou nevyváženost, teoretická východiska postavená na průřezu literatury a na realizovaných výzkumech v této oblasti mohla být redukovánější. Naopak pasáž s popisem a rozбором výsledků empirického šetření mohla autorka více rozpracovat. Stručný Abstrakt postrádá informaci o použitých metodách provedení empirického šetření, ani nezmiňuje hlavní dosažené výsledky. V Úvodu je nepřesné vyjádření: „*Problematice psychosociální pracovní zátěže byla dosud věnována pozornost zejména v zahraničních zdrojích...*“ (str. 9, 11 a 12. ř. zdola). Autorce pravděpodobně unikla řada domácích odborných publikací vzešlých z rozsáhlých výzkumů pracovní zátěže našich badatelů již nejméně od devadesátých let 20. století (viz např. E. Řehulka, O. Řehulková, K. Paulík, Z. Mlčák, aj.).

Pokud jde o zvolené téma, je evidentní, že vychází z odborného zaměření studovaného oboru a patří k dlouhodobě potřebným a užitečným.

2. Odborná úroveň

Analýza pracovní zátěže se může při uplatnění obecných východisek studia zátěže zaměřit především na vnější, technické parametry zátěže, na biologickou reakci organismu (případně na její behaviorální konsekvence) a na subjektivní prožívání míry zátěže danými pracovními podmínkami. Předkládané empirické šetření řeší zejména třetí aspekt, tj. subjektivní prožívání a hodnocení velikosti zátěže profese ve vybraném profesním sektoru.

Použitý kvantitativní design je pro dané téma vhodný, rovněž tak způsob zpracování výsledků. Navržený pracovní postup je přiměřený ve vztahu k možnosti dosažení cílů projektu. Metoda sběru dat je pro dané téma a splnění stanoveného cíle správná.

Hypotézy jsou předloženy v operacionalizované podobě a jejich verifikace proběhla prostřednictvím aplikace statistických metod. Je třeba upozornit, že před použitím lineární korelace by mělo předcházet ověření lineární regrese. V posuzované práci toto nebylo ověřeno.

Struktura práce je dobře sladěna s postupem práce, mezi oběma je úzká vazba. Přesto autorka mohla ještě přesněji vymezit cíle práce, vzhledem k tomu, že subjektivně vnímanou pracovní zátěž významně moderuje řada osobnostních dispozic, identifikovaných psychologickými výzkumy již od šedesátých let 20. století (viz např. J. B. Rotter, M. J. Horowitz, S. C. Kobasa, S. R. Maddi, S. Kahn, aj.).

3. Práce s literaturou

Uvedená odborná literatura, domácí i zahraniční, zajistila relevantní informace pro zdárné naplnění cílů práce. Soupis bibliografických citací a reference v textu splňují formální náležitosti spojené s odkazováním podle platné citační normy.

4. Grafické zpracování

Grafické zpracování bakalářské práce autorka provedla velmi zdařile. Velké množství grafických doplňků znázorňujících dosažené výsledky (22 tabulek, převzatý ilustrativní graf a obrázek) zvýšilo přehlednost a srozumitelnost textu a rychlou orientovanost v něm.

5. Jazyková úroveň

Jazyková úroveň bakalářská práce je po sémantické, stylistické i gramatické stránce standardní. Autorka používá převážně spisovný a odborně vhodný jazyk. Text zpracovává bez větších jazykových nedostatků, i když při korektuře textu některé drobnosti opomněla. Např. na str. 70, 7. ř.: „*Dotazník se zjišťoval,...*“ nebo stylistika na str. 70, poslední věta: „*Možnost upravovat tempo práce dle svých potřeb zastupovali respondenti v celkovém počtu 15 %.*“, případně na str. 80, 2. odst. 6. ř.: „*Většina respondentů se v této oblasti udávala nutnost být většinu času...*“.

6. Podněty k rozpravě

Použitá čtyřbodová Likertova škála měří intenzitu výroků u jednotlivých otázek v odlišném sledu (viz příloha). Příkladem jsou otázky 14 a 15 (viz tab. 10 na str. 111). Bodové hodnocení potřebné pro výpočet u otázky 14: „*Mám možnost plánovat si pracovní dobu dle svých potřeb*“ (rozhodně souhlasím - spíše souhlasím - spíše nesouhlasím - rozhodně nesouhlasím) má zcela jinou výpovědní hodnotu ve srovnání s otázkou 15: „*Potřeboval/a bych si udělat přestávku, ale není to zrovna možné*“. V tomto případě by Likertova škála měla být obrácená nebo otázka jinak formulovaná. Může studentka vysvětlit, jak při výpočtech postupovala, aby zajistila validitu získaných dat? Pasáž o pracovním postupu toto vysvětlení neobsahuje.

7. Závěrečné hodnocení práce

Bakalářská práce odpovídá požadavkům kladeným na tento typ závěrečných prací, **doporučuji její přijetí k obhajobě.** Návrh výsledného hodnocení: **velmi dobře.**

V Praze 29. 8. 2022

doc. PhDr. Helena Zášková, CSc.